

SIVULOIKKIA SANATAITEESEEN

TEHTÄVIÄ SAARA RIKALAISEN KIRJASTA
SIVULOIKKIA, HENRIIKKA! (AIKAMEDIA 2026)

ENNEN KIRJAN LUKEMISTA

1. Tutki kirjan kansikuvaa. Kirjoita muistiin kaksi sanaa, miltä kirjan tarina vaikuttaa pelkän kannen perusteella.
2. Lue takakansiteksti. Sivuloikat mainitaan kirjan nimessä, joten ne ovat tarinassa tärkeitä. Pohdi, millaisia sivuloikkia kirjassa voisi ilmetä.

TEHTÄVIÄ KIRJAN LUKEMISEN JÄLKEEN

SANASTO

Seuraavat sanat esiintyvät kirjassa. Selitä mitä ne tarkoittavat:

LAKONINEN

KLASSAUSPISTE

SINKILÄ

NEULAKINNAS

NAIIVI

KAMARI

ROTAATIO

PUHELINPÖYTÄ

PELLETTI

YHDYSKUNTAELÄIN

SYNONYIMIT

Keksi seuraaville kirjassa esiintyville sanoille niin monta synonyymiä kuin pystyt.

LOIKKA

ÄIMISTYÄ

HUOJENNUS

VALE

PUHELIN

SOMEVIESTIT

Mitä jos Henriikka olisikin lähettänyt Sannille yksityisviestin? Esimerkiksi ollessaan mökillä ja pohtiessaan viestin lähettämistä. Millainen viesti olisi voinut olla ja millainen Sannin mahdollinen vastaus olisi? Kirjoita somekeskustelu.

KIRJEET

MOONAN NUORUUDESSA KIRJEENVAIHTOA KÄYTIIN KAVERIN KANSSA VIHKOON. HENRIIKKA HALUSI ALOITTA A SELLAISEN VIHKON SANNIN KANSSA, MUTTA SANNI EI OLLUT INNOSTUNUT.

1. Mitä jos Henriikka kirjoittaisi kirjeen Sannille? Millainen se voisi olla?
2. Vaihda kirjettä toisen oppilaan kanssa. Kirjoita kirjeeseen vastaus Sannilta.
3. Pohtikaa lopuksi, kuinka someviesti ja kirje eroavat kirjoittamistavoiltaan. Käytetäänkö erilaisia sanoja? Voiko kummallakin tavalla kertoa samoista asioista? Missä tilanteessa nykyään kirjoitetaan kirjeitä käsin?

VIESTIVIHKO

Kirjoittakaa kirje luokkakaverille. Sopikaa etukäteen, kuka kirjoittaa kenellekin.

Kun kirjeet on kirjoitettu, vastaanottaja lukee kirjeen ja kirjoittaa siihen vastauksen. Pohtikaa sen jälkeen, olisiko Moonan ehdottama viestivihko kaverin kanssa toimiva idea nykypäivänä.

Voitte pohtia myös kirjesalaisuutta. Mitä se tarkoittaa? Koskeeko se myös someviestejä?

KIITOLLISUUSPÄIVÄKIRJA

Päiväkirjaa kirjoittamalla voi selventää ajatuksiaan ja tunteitaan. Kirjaa muutaman minuutin ajan asioita, joista olet tällä hetkellä kiitollinen. Asiat voivat olla ihan pieniä ja arkisiakin.

Kiitollisuuspäiväkirjaa voi täyttää esimerkiksi yhden viikon ajan muutaman minuutin joka koulupäivä. Oppilaat voivat kirjata asioita myös yhden viikonlopun ylitse. Sen jälkeen voitte keskustella yhdessä miltä päiväkirjan pitäminen tuntui ja millaisista asioista olette kiitollisia.

KAVERIKIRJA

2000-luvun alussa kouluissa kierrätettiin kaverikirjoja ja niin sanottuja slämäreitä. Slämäri tarkoittaa itse tehtyä kaverikirjaa. Se on ruutuvihko, jonka jokaiselle aukemalle on keksitty kysymys, kuten ”mikä on paras TV-sarja?” tai ”hassuin tilanne jossa olet ollut?”. Slämäriin ensimmäiselle sivulle kukin vastaaja kirjoittaa nimensä ja pienen kuvion. Sitten hän vastaa jokaiseen kysymykseen aloittamalla vastauksensa valitsemallaan kuviolla.

Kirjoittakaa lapuille, mitä slämärissä voitaisiin kysyä. Jokainen oppilas vie ainakin yhden kysymysehdotuksen taululle. Keskustelkaa sitten yhdessä, mitkä kysymykset olisivat vihkoon sopivia. Valitkaa haluamanne määrä kysymyksiä ja tehkää luokalle oma slämäri.

Vihkoa voi kierrättää täytettävänä niin, että kaikki ehtivät vastata (ja lukea toisten vastaukset). Keskustelkaa lopuksi, miltä täyttäminen tuntui. Miten sosiaalinen media eroaa käsin kirjoitettavista hitaista medioista?

TIEDONHANKINTA

Kirjassa on tietoa kaneista ja kanihypystä. Kirjoita listaksi viisi asiaa, jotka kaneista tai kanihypystä kerrottiin. Vertailkaa listoja, mikä oli jännittävin/hauskin tieto?

Ajattele omaa harrastustasi. Muista, että harrastukseen ei tarvita säännöllistä kokoontumista tai ryhmää, vaan se voi olla asia, jonka parissa rentoudut kotona.

Kirjoita listaksi viisi asiaa omasta harrastuksestasi. Koeta keksiä faktoja, joita muut eivät välttämättä tiedä. Jos käytät apuna tietolähteitä, merkitse myös ne. (Esimerkiksi kaniin pituus- ja korkeushyppyjen ennätystiedot löytyvät Suomen Kanihyppäjät ry:n verkkosivuilta.)